АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/144/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Гэрээгээр аудит гүйцэтгэсэн: Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
Асуудлыг онцолсон хэсэг ..... **Error! Bookmark not defined.**
Аудитын гол асуудал ..... **Error! Bookmark not defined.**
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 12
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 12
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 14
3.5.3 Нэмэлт төсөв 15
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл 15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 15
4.1 Ерөнхий зүйл 15
4.2 Материаллаг байдал 15
4.3 **Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт** 16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 16
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд 17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 17
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 125

танай ____________-ны №____________-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЦЭЦЭРЛЭГ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА Б.ЭНХЗАЯА ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Цэцэрлэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

Тайлант онд Эрүүл мэндийн төвийн даргын тушаалаар албан хаагчдад нийт 25,500.0 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлтийг батлагдсан цалингийн сангаас хавтгайруулан олгосон байна

Энэ зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1, 16.5.5, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4.2.1 дэх заалтад нийцэхгүй, аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Цэцэрлэг сумын ЭМТ нь тайлант онд ЭМЯ-аас 32,739.5 мянган төгрөгийн бараа материал, 120,648.1 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсныг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 14.9 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 6 үндсэн зорилтын хүрээнд 88 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг Цэцэрлэг сумын Засаг дарга 96 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**221,419,856.54**	**237,129,444.04**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	125,248,275.87	113,175,476.82
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	125,248,275.87	113,175,476.82
3121	**Төгрөг**	125,248,275.87	113,175,476.82
31211	Төрийн сангийн харилцах	125,248,275.87	113,175,476.82
33	**АВЛАГА**	-	19,258,721.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	19,258,721.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	96,171,580.67	104,695,246.22
351	**Түүхий эд материал**	60,781,288.30	57,375,178.55
35130	Эм боох материал	60,781,288.30	57,375,178.55
354	**Хангамжийн материал**	35,390,292.37	47,320,067.67
35410	Бичиг хэргийн материал	494,700.00	339,100.00
35420	Аж ахуйн материал	26,996,082.37	38,018,347.67
35440	Түлш, шатах тослох материал	694,360.00	482,880.00
35450	Барилгын засварын материал	5,710,600.00	7,256,000.00
35460	Хүнсний материал	1,494,550.00	1,223,740.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**629,456,518.94**	**708,504,992.55**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	629,456,518.94	708,504,992.55
392	**Биет хөрөнгө**	610,070,518.99	689,198,992.64
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	576,071,920.00	639,071,920.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 66,271,962.24	- 85,486,378.44
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	58,440,560.00	52,840,560.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 23,200,024.82	- 24,595,637.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	133,641,346.06	147,109,322.21
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 74,715,063.37	- 60,223,336.07
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	17,357,132.00	33,617,111.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 13,094,258.95	- 14,011,959.41
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,952,000.00	3,952,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 2,803,529.69	- 3,154,209.65
39217	Ном	692,400.00	79,600.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	19,385,999.95	19,305,999.91
39301	Програм хангамж	1,200,000.00	1,200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 740,000.05	- 820,000.09
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,926,000.00	18,926,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**850,876,375.48**	**945,634,436.59**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**850,876,375.48**	**945,634,436.59**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	850,876,375.48	945,634,436.59
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	191,339,752.50	191,339,752.50
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	320,952,398.53	415,710,459.64
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	320,952,398.53	320,952,398.53
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	94,758,061.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	338,584,224.45	338,584,224.45
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**850,876,375.48**	**945,634,436.59**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**834,253,003.21**	**967,280,755.55**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**170,625,223.21**	**109,096,713.92**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	170,625,223.21	109,096,713.92
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	836,120.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	836,120.00
120017	үнэ төлбөргүй хүлээн авсан -үндсэн хөрөнгө	105,826,255.00	84,154,417.65
120018	үнэ төлбөргүй хүлээн авсан -бараа материал	64,798,968.21	24,106,176.27
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**663,627,780.00**	**858,184,041.63**
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	14,646,200.00	20,544,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	14,646,200.00	20,544,200.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	648,981,580.00	837,639,841.63
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	648,981,580.00	837,639,841.63
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**696,269,061.42**	**871,909,894.04**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**696,269,061.42**	**871,909,894.04**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	695,980,486.42	871,840,756.46
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	373,294,443.54	546,029,198.58
210101	Үндсэн цалин	229,986,490.89	280,576,635.34
210102	Нэмэгдэл	77,613,465.40	184,056,387.53
210104	Урамшуулал	34,032,063.25	49,896,175.71
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,662,424.00	31,500,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,520,779.99	69,263,936.90
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,798,150.15	47,274,054.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,039,187.42	5,505,181.69
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,862,329.68	4,400,385.35
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,128,992.41	1,098,874.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,692,120.33	10,985,441.58
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	12,659,375.00	20,500,062.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,762,225.00	4,354,147.42
210302	Түлш, халаалт	9,797,150.00	16,145,915.00
210303	Цэвэр, бохир ус	100,000.00	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	46,747,078.14	43,352,335.70
210401	Бичиг хэрэг	4,136,550.00	3,717,500.00

210402	Тээвэр, шатахуун	24,655,770.00	26,231,990.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,060,300.00	4,695,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	890,900.00	1,496,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,091,850.00	6,114,123.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	9,911,708.14	1,097,222.70
2105	**Нормативт зардал**	142,548,385.25	124,988,898.52
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	134,898,771.25	113,905,788.52
210502	Хоол, хүнс	7,649,614.00	11,083,110.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	14,828,700.00	6,871,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	17,600.00	-
210604	Урсгал засвар	14,811,100.00	6,871,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,608,000.00	5,792,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,608,000.00	5,792,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,281,473.65	2,800,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,740,000.00	2,000,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	60,000.00	120,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	59,399.99	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	50,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	422,073.66	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	52,492,250.85	52,243,124.34
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,266,317.00	10,794,980.70
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	41,225,933.85	41,448,143.64
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	288,575.00	69,137.58
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	288,575.00	69,137.58
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	288,575.00	69,137.58
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**137,983,941.79**	**95,370,861.51**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	612,800.40
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	612,800.40
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	-612,800.40
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**137,983,941.79**	**94,758,061.11**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**733,731,680.00**	**839,761,440.63**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	-	**836,120.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	836,120.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	-	836,120.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	836,120.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**733,731,680.00**	**838,925,320.63**
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	14,646,200.00	20,544,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	14,646,200.00	20,544,200.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	719,085,480.00	818,381,120.63
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	719,085,480.00	818,381,120.63
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**601,333,624.18**	**814,879,239.68**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**601,333,624.18**	**814,879,239.68**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**601,045,049.18**	**814,810,102.10**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	373,294,443.54	546,029,198.58
210101	Үндсэн цалин	229,986,490.89	280,576,635.34
210102	Нэмэгдэл	77,613,465.40	184,056,387.53
210104	Урамшуулал	34,032,063.25	49,896,175.71
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,662,424.00	31,500,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,520,779.99	69,263,936.90
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,798,150.15	47,274,054.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,039,187.42	5,505,181.69
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,862,329.68	4,400,385.35
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,128,992.41	1,098,874.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,692,120.33	10,985,441.58
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	12,608,425.00	20,475,062.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,762,225.00	4,354,147.42
210302	Түлш, халаалт	9,746,200.00	16,119,900.00
210303	Цэвэр, бохир ус	100,000.00	1,015.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	37,862,270.00	41,442,360.00
210401	Бичиг хэрэг	3,602,350.00	3,700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,193,770.00	25,452,910.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,060,300.00	4,695,000.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,288,400.00	1,496,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,717,450.00	6,097,550.00
2105	**Нормативт зардал**	88,445,190.00	101,999,323.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	72,013,390.00	86,690,023.50
210502	Хоол, хүнс	8,652,800.00	10,812,300.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,779,000.00	4,497,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	22,840,600.00	9,858,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,668,800.00	2,988,000.00
210604	Урсгал засвар	19,171,800.00	6,870,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,608,000.00	5,792,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,608,000.00	5,792,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,281,473.65	2,800,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,740,000.00	2,000,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	60,000.00	120,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	56,199.99	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	50,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	425,273.66	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	12,583,867.00	17,149,420.70
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,583,867.00	17,149,420.70
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**288,575.00**	**69,137.58**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	288,575.00	69,137.58
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	288,575.00	69,137.58
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**132,398,055.82**	**24,882,200.95**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**32,903,000.00**	**36,955,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**32,903,000.00**	**36,955,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	32,903,000.00	36,955,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	32,903,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	36,955,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**- 32,903,000.00**	**- 36,955,000.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	99,495,055.82	- 12,072,799.05
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	125,248,275.87
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	125,248,275.87	113,175,476.82

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	191,339,752.50	338,584,224.45	320,952,398.53	-	850,876,375.48
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	191,339,752.50	338,584,224.45	320,952,398.53	-	850,876,375.48
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	191,339,752.50	338,584,224.45	320,952,398.53	-	850,876,375.48
D08	Тайлант үеийн үр дүн				94,758,061.11	
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	191,339,752.50	338,584,224.45	320,952,398.53	94,758,061.11	945,634,436.59

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	908,106,600.00	851,765,102.10	56,341,497.90	93.80
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	908,118,800.00	851,834,239.68	56,284,560.32	93.80
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	908,118,800.00	851,765,102.10	56,353,697.90	93.79
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	581,095,100.00	546,029,198.58	35,065,901.42	93.97
210101	Үндсэн цалин	309,034,200.00	280,576,635.34	28,457,564.66	90.79
210102	Нэмэгдэл	191,584,400.00	184,056,387.53	7,528,012.47	96.07
210104	Урамшуулал	48,976,500.00	49,896,175.71	-919,675.71	101.88
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,500,000.00	31,500,000.00	0.00	100.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	73,228,000.00	69,263,936.90	3,964,063.10	94.59
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,794,800.00	47,274,054.23	2,520,745.77	94.94
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,858,400.00	5,505,181.69	353,218.31	93.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,686,600.00	4,400,385.35	286,214.65	93.89
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,171,800.00	1,098,874.05	72,925.95	93.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,716,400.00	10,985,441.58	730,958.42	93.76
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	20,544,900.00	20,475,062.42	69,837.58	99.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,300,000.00	4,354,147.42	-54,147.42	101.26
210302	Түлш, халаалт	16,119,900.00	16,119,900.00	0.00	100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	125,000.00	1,015.00	123,985.00	0.81
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	42,626,100.00	41,442,360.00	1,183,740.00	97.22
210401	Бичиг хэрэг	3,700,000.00	3,700,000.00	0.00	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,781,100.00	25,452,910.00	328,190.00	98.73
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,695,000.00	4,695,000.00	0.00	100.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,800,000.00	1,496,900.00	303,100.00	83.16
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,650,000.00	6,097,550.00	552,450.00	91.69
2105	**Нормативт зардал**	102,626,300.00	101,999,323.50	626,976.50	99.39
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	86,768,000.00	86,690,023.50	77,976.50	99.91
210502	Хоол, хүнс	10,983,300.00	10,812,300.00	171,000.00	98.44
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,875,000.00	4,497,000.00	378,000.00	92.25
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	57,741,300.00	46,813,800.00	10,927,500.00	81.08
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	48,324,700.00	39,943,000.00	8,381,700.00	82.66
210604	Урсгал засвар	9,416,600.00	6,870,800.00	2,545,800.00	72.96
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,226,000.00	5,792,000.00	1,434,000.00	80.15
210702	Дотоод албан томилолт	7,226,000.00	5,792,000.00	1,434,000.00	80.15
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,800,000.00	2,800,000.00	0.00	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	550,000.00	550,000.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	120,000.00	120,000.00	0.00	100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	80,000.00	0.00	100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,000.00	50,000.00	0.00	100.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	20,218,900.00	17,149,420.70	3,069,479.30	84.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,218,900.00	17,149,420.70	3,069,479.30	84.82
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	908,106,600.00	839,692,983.05	68,413,616.95	92.47
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	20,544,900.00	20,475,762.42	69,137.58	99.66
132001	Орон нутгийн төсвөөс	20,544,900.00	20,475,762.42	69,137.58	99.66
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	761,477,300.00	818,381,120.63	-56,903,820.63	107.47
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	761,477,300.00	818,381,120.63	-56,903,820.63	107.47
	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	836,100.00	836,100.00	0.00	100.00
	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	125,248,300.00		125,248,300.00	
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	-	836,120.00		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	836,120.00		
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**125,248,275.87**	-125,248,275.87	
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**113,175,476.82**	-113,175,476.82	
2	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1		100
3	Төсвийн байгууллага	1	1		100
4	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	29	29		100
5	Удирдах ажилтан	1	1		100
6	Гүйцэтгэх ажилтан	17	17		100
7	Үйлчлэх ажилтан	7	7		100
	Гэрээгээр ажиллагсад	4	4		100

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 574,479.6 мянган төгрөгийн 1 алдаа илэрснийг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Цалингийн зардлын дансанд 574,479.6 мянган төгрөгийн олговол зохих цалингийн дүнгээр цалингийн өглөг данснаас бичилт хийгээгүй дансыг буруу сонгож бүртгэсэн байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1-р хавсралтаар баталсан “Төсөвт байгууллагуудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ыг зөрчсөн, ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 25,500.0 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснийг таслан зогсоох арилгуулах албан шаардлага, хүргүүллээ.

Аудитаар илэрсэн 25,500.0 мянган төгрөгийн зөрчил тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 7,499.7 мянган төгрөгөөс их байгаа тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Эдийн засгийн ангиллаар төсөв хуваарилагдаагүй байхад ажилтнуудад 25,500.0 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлтийг цалингийн сангаас олгосон байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1 “зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2021 оны 10 сарын 29-ний өдрийн 190 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох байх албан шаардлага хүргүүллээ

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалингийн зардлыг буруу тусгасан	1	574,479.6			1	574,479.6	1	574,479.6				
Дүн	1	574,479.6			1	574,479.6	1	574,479.6				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Батлагдаагүй зардлыг цалингийн сангаас зарцуулсан	1	25,500.0			1	25,500.0						
Дүн	1	25,500.0			1	25,500.0						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		
Нийт дүн	1	0			1	0		